

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ, ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

У теперішній час, глобалізаційні процеси змінюють не тільки характер суспільних відносин та сприйняття особливостей їх правового регулювання, але й сам предмет та принципи такого регулювання. Зокрема, розвиток глобалізаційних процесів у світовому фінансовому просторі в умовах інформатизації зробив невід'ємною частиною транскордонних потоків фінансового капіталу та розширення доступу різних держав до глобальних фінансових ресурсів. Впровадження сучасних технологій розподіленої обробки даних в сферу цифрової економіки зумовило необхідність пошуку альтернативних підходів у правовому регулюванні відповідних суспільних відносин. Найбільш яскравою ілюстрацією цьому є проблема обігу криптовалют і, відповідно, необхідність його належної правової регламентації [2, с. 85].

Проведене дослідження літературних джерел показав, що електронні гроші є особливою економічною категорією, грошовою вартістю, обмін та розрахунки якою проводяться за допомогою інформаційних технологій. У свою чергу криптовалюта являє собою цифрову валюту, яка базується на криптографії і складному математичному алгоритмі отримання. Рішення алгоритму – це послідовна трансмісія цифр і букв. Якщо правильна комбінація цифр і букв найдена, відповідно до алгоритму створюються нові монети, які передаються у власність тому, хто їх добуває. Чим більше монет добуто, тим складніше добувати наступні, а їх вартість стає вищою. Ціна цієї валюти залежить від попиту та пропозиції [3].

При цьому найбільшими перевагами криптовалюти є те, що її неможливо підробити, а транзакції не можуть бути оскаржені та відкликані платником. Крім того, транзакції з використанням криптовалюти є анонімними. Банківські операції побудовані за принципом стягнення: транзакція проходить ідентифікацію, і певна сума стягується з рахунку платника. Для криптовалюти, натомість, використовується принцип передачі, завдяки чому, власник цифрової валюти може передати її отримувачу без надання будь-якої супровідної інформації. Ще однією перевагою криптовалюти є те, що вона дає можливість уникнути прив'язки до курсу валют, процентних ставок та комісії за транзакції. До того ж, операції з використанням цифрової валюти є миттєвими, незалежно від фізичного розташування платника та отримувача [4].

Що стосується перспектив розвитку криптовалюти в Україні, то датою появи першої самостійної української криптовалюти стало 30 травня 2016 р. Завдяки цьому Україна потрапила до списку перших десяти країн світу за використанням біткойн. Це означає, що близько 40% всіх угод з використанням даної криптовалюти були укладені на біржах із українським корінням. А вже з 19 грудня 2016 р. українська біржа запустила торгівлю ф'ючерсними контрактами на

індекс Bitcoin, специфікацію яких було зареєстровано в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Криптовалюта поки не визнана платіжним засобом так як в українському законодавстві криптовалюта не має юридичного статусу валюти через брак основних характеристик електронних грошей, а саме – відсутність центрального емітента. При цьому, в законодавстві України операції із криптовалютою прирівнюються до операцій із торгівлею іноземною валютою, яка за законом також не є платіжним засобом в Україні [1, с. 445].

Зокрема, визнання криптовалют платіжним засобом може мати такі позитивні наслідки для розвитку інноваційної сфери міжнародних розрахунків в Україні, як:

1. Перешкоджання незаконним маніпуляціям із криптовалютою шляхом законодавчого врегулювання господарської діяльності, пов'язаної з обігом криптовалют.

2. Зміцнення глобальних фінансових зв'язків України із країнами світу через заохочення взаємних інвестицій криптовалютних активів задля стійкого економічного зростання.

3. Розширення можливостей поповнення Державного бюджету України через необхідність оподаткування криптовалютних активів та міжнародних розрахунків криптовалютою громадян України.

Досягнення вищевказаних переваг використання криптовалют як інноваційного інструменту розрахунків можливе лише за умови попереднього законодавчого визначення статусу криптовалют як фінансового активу та платіжного засобу.

Розширення транскордонних потоків фінансового капіталу криптовалюти стає інноваційним інструментом здійснення міжнародних розрахунків, що розширює можливості доступу країн до глобальних фінансових ресурсів. Значні переваги, що пов'язані із визнанням криптовалюти як інноваційного платіжного засобу уможливорює забезпечення рівноваги фінансових дисбалансів та валютної ліквідності країни, фінансової стабільності та кредитування національних економік. Зокрема, висока швидкість проведення операцій із криптовалютами дасть змогу економити витрати часу і робочої сили, підвищити динамічність підприємницької діяльності, що позитивно вплине на економіку.

Література:

5. Гончаренко Н.І., Булгакова О.О., Псьота Т.В. Криптовалюта як інноваційний інструмент міжнародних розрахунків в умовах глобальної фінансизації. Бізнес Інформ. 2018. №11. С. 441-448.
6. Доронін І.М. Криптовалюти: соціально-економічні фактори, право та функції держави. Інформація і право. 2017. №3. С. 85-93.
7. Криптовалюта як пирингові платіжні системні 32 засоби / Інформація про електронні платіжні систем. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://paysyst.ru/crypto-payment-system.html>
8. Тенденції розвитку криптовалюти на ринку України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/24-1-2017/12.pdf>